

مروری بر اقتصاد جهانی در هفته گذشته (20 تا 27 آذر 1403)

در بازه زمانی 20 تا 27 آذر 1403، اقتصاد جهانی شاهد نوسانات مختلفی بود، زیرا مناطق مختلف با پیامدهای کندی رشد اقتصادی، روند تورمی و ناطمینانی‌های ژئوپلیتیکی دست‌وپنجه نرم کردند. در حالی که اقتصادهای پیشرفته در بخش‌های کلیدی مانند فناوری و خدمات ثبات نشان دادند، بازارهای نوظهور تحت فشارهای مختلفی همچون نوسانات قیمت کالاها و عدم تعادل مالی قرار گرفتند.

بانک‌های مرکزی در اروپا و ایالات متحده احتمال انقباض بیشتر سیاست‌های پولی را مطرح کردند، در حالی که منطقه خاورمیانه با نوسانات ارزی مواجه بود. اقتصاد ایران به طور خاص با چالش‌های جدی مانند کاهش ارزش پول ملی، افزایش تورم و کسری بودجه فزاینده روبرو شد. این گزارش به تحلیل جزئی روندهای کلیدی در سطح قاره‌ها پرداخته و در بخشی ویژه، وضعیت اقتصاد ایران را بررسی می‌کند.

نگاهی کلی به روند اقتصاد جهانی

شاخص‌های کلیدی (پیش‌بینی‌های صندوق بین‌المللی پول برای سال ۲۰۲۴):

رشد تولید ناخالص داخلی جهانی: ۳.۲ درصد (بدون تغییر نسبت به سال ۲۰۲۳).

اقتصادهای پیشرفته: رشد پیش‌بینی شده ۱.۷ درصد (افزایش نسبت به ۱.۶ درصد در سال ۲۰۲۳).

بازارهای نوظهور: رشد کمتر ۴.۲ درصد (کاهش نسبت به ۴.۳ درصد در سال ۲۰۲۳).

موضوعات اصلی این هفته شامل نگرانی‌های موجود در رکود اقتصادی، تأثیر بخش‌های مبتنی بر هوش مصنوعی، تنش‌های ژئوپلیتیکی و تداوم فشارهای تورمی بود.

تحلیل اقتصادی منطقه‌ای

آمریکای شمالی

ایالات متحده آمریکا:

اقتصاد ایالات متحده با وجود نگرانی‌های رکود، علائم ثبات از خود نشان داد.

نشست اخیر فدرال رزرو احتمال افزایش نرخ بهره را مطرح کرد و نرخ بهره فدرال در ۵.۵ درصد حفظ شد.

تورم: شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) در نوامبر ۲۰۲۴ با رشد ۳.۶ درصدی کمی بالاتر از هدف فدرال رزرو بود.

بازار کار: نرخ بیکاری ۳.۸ درصد باقی ماند، اما بخش‌هایی مانند تولید با کاهش در آمار اشتغال مواجه شدند.

بخش کلیدی: سرمایه‌گذاری در بخش‌های هوش مصنوعی و فناوری با رشد ۱۲ درصدی به ۱۵۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۴ رسید.

کانادا:

صادرات به دلیل کاهش تقاضا برای محصولات انرژی، ۱.۵ درصد کاهش یافت.

قیمت مسکن نسبت به سال گذشته ۶ درصد کاهش یافت و نشان‌دهنده بهبود بازار املاک و مستغلات است.

اروپا

رشد منطقه یورو: پیش‌بینی رشد ۰.۹ درصد برای سه ماهه چهارم سال میلادی ۲۰۲۴، با بهبود نسبی در آلمان و فرانسه.

تورم: ۴.۷ درصد، به دلیل افزایش هزینه‌های انرژی.

نوسانات ارزی: یورو به ۱.۰۴۸ دلار کاهش یافت که نشان‌دهنده افت ۵ درصدی در طول سال است.

اقتصاد بریتانیا: بانک مرکزی انگلستان نرخ بهره را در ۴.۷۵ درصد حفظ کرد، در حالی که رشد اقتصادی کند بود.

آسیا و اقیانوسیه

چین:

رشد تولید ناخالص داخلی به ۴.۳ درصد برای سال ۲۰۲۴ بازبینی شد که کمتر از هدف ۵ درصدی است.

تولید صنعتی ۲.۱ درصد رشد داشت، در حالی که فروش خرده‌فروشی افزایش متوسطی معادل ۳.۷ درصد را تجربه کرد.

یوان به ۷.۴۶ در برابر دلار آمریکا کاهش یافت که نشان‌دهنده خروج سرمایه است.

هند:

اقتصاد هند با رشد پیش‌بینی شده ۶.۵ درصد برای ۲۰۲۴ همچنان قوی باقی ماند.

صادرات با رشد ۹.۲ درصدی به دلیل تقاضای بالا برای خدمات نرم‌افزاری افزایش یافت.

بانک مرکزی هند نرخ بهره را در ۶.۵ درصد ثابت نگه داشت و بر کنترل تورم تمرکز کرد.

ژاپن:

تورم ۳.۲ درصد رسید که بالاترین میزان در ۳۰ سال گذشته است و بانک مرکزی ژاپن را تحت فشار قرار داد تا سیاست پولی انبساطی را بازنگری کند.

ین با تقویت جزئی به ۱۴۶.۳ در برابر دلار رسید که ناشی از افزایش تقاضای سرمایه‌گذاران بود.

خاورمیانه و شمال آفریقا

روندهای کلیدی:

قیمت نفت در هفته گذشته به طور میانگین ۸۴.۷ دلار در هر بشکه بود و به دلیل کاهش تقاضای چین اندکی کاهش یافت.

بخش غیرنفتی خاورمیانه با رشد ۳.۸ درصدی، با پیشتازی گردشگری و لجستیک بهبود یافت.

آمریکای لاتین

برزیل:

تورم ۴.۶ درصد بود، در حالی که رشد تولید ناخالص داخلی برای سال ۲۰۲۴ به ۱.۸ درصد کاهش یافت. جنگل زدایی در آمازون در سال ۲۰۲۴، ۱۲ درصد افزایش یافت و نگرانی هایی را در مورد سیاست های زیست محیطی ایجاد کرد.

مکزیک:

حواله های مالی در نوامبر به ۵.۳ میلیارد دلار رسید که افزایش ۴.۲ درصدی نسبت به سال گذشته را نشان می دهد. پزو با تقویت جزئی به ۱۷.۸ در برابر دلار رسید که به دلیل افزایش سرمایه گذاری خارجی بود.

آفریقا

رشد در آفریقای جنوب صحرا برای سال ۲۰۲۴، ۳.۵ درصد پیش بینی شده است و کشورهای صادرکننده کالا از قیمت های بالاتر بهره مند شدند. تورم به طور میانگین ۷.۲ درصد بود و قیمت مواد غذایی عامل اصلی این افزایش بود. بحران برق در آفریقای جنوبی ادامه داشت و میانگین قطعی برق روزانه به ۸ ساعت رسید.

تمرکز ویژه: اقتصاد ایران

بحران ارزی:

ریال ایران به شدت کاهش یافت و به ۷۵۶,۰۰۰ ریال در برابر دلار آمریکا رسید که نشان دهنده کاهش ۱۵ درصدی در دو ماه گذشته است. این کاهش به دلیل تشدید تنش های ژئوپلیتیکی و کاهش دسترسی به ذخایر ارزی رخ داد.

افزایش تورم:

تورم سالانه به ۵۱.۸ درصد رسید و بحران هزینه های زندگی را تشدید کرد. قیمت کالاهای اساسی به طور میانگین ۳۵ درصد افزایش یافت و کالاهای وارداتی بیشترین افزایش قیمت را داشتند.

چالش های مالی:

ایران کسری بودجه ۱۷ میلیارد دلاری را برای ۹ ماه اول سال مالی اعلام کرد. صادرات نفت ۱۲ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافت، با وجود قیمت بالاتر نفت، به دلیل چالش های لجستیک و تحریم ها.

عملکرد تجاری:

صادرات به چین ۸ درصد کاهش یافت، در حالی که واردات ۱۵ درصد افزایش داشت و عدم تراز تجاری را تشدید کرد. صادرات غیرنفتی به کشورهای همسایه مانند عراق و ترکیه ۶ درصد رشد داشت و کمی از فشارها کاست.

چشم انداز اقتصادی:

بانک جهانی رشد تولید ناخالص داخلی ایران را برای سال ۲۰۲۴ حدود ۱.۹ درصد پیش بینی می کند که به کاهش تنش های ژئوپلیتیکی وابسته است. اصلاحات ساختاری، از جمله خصوصی سازی و بازنگری در سیاست های مالیاتی، برای تثبیت اقتصاد به شدت ضروری است.

(تهیه شده در مرکز شتاب تبریز- TAC)